

Tohtorikoulutus ja työelämä

Urasuunnittelu ja itsensä markkinointi

Sakari Jussi-Pekka

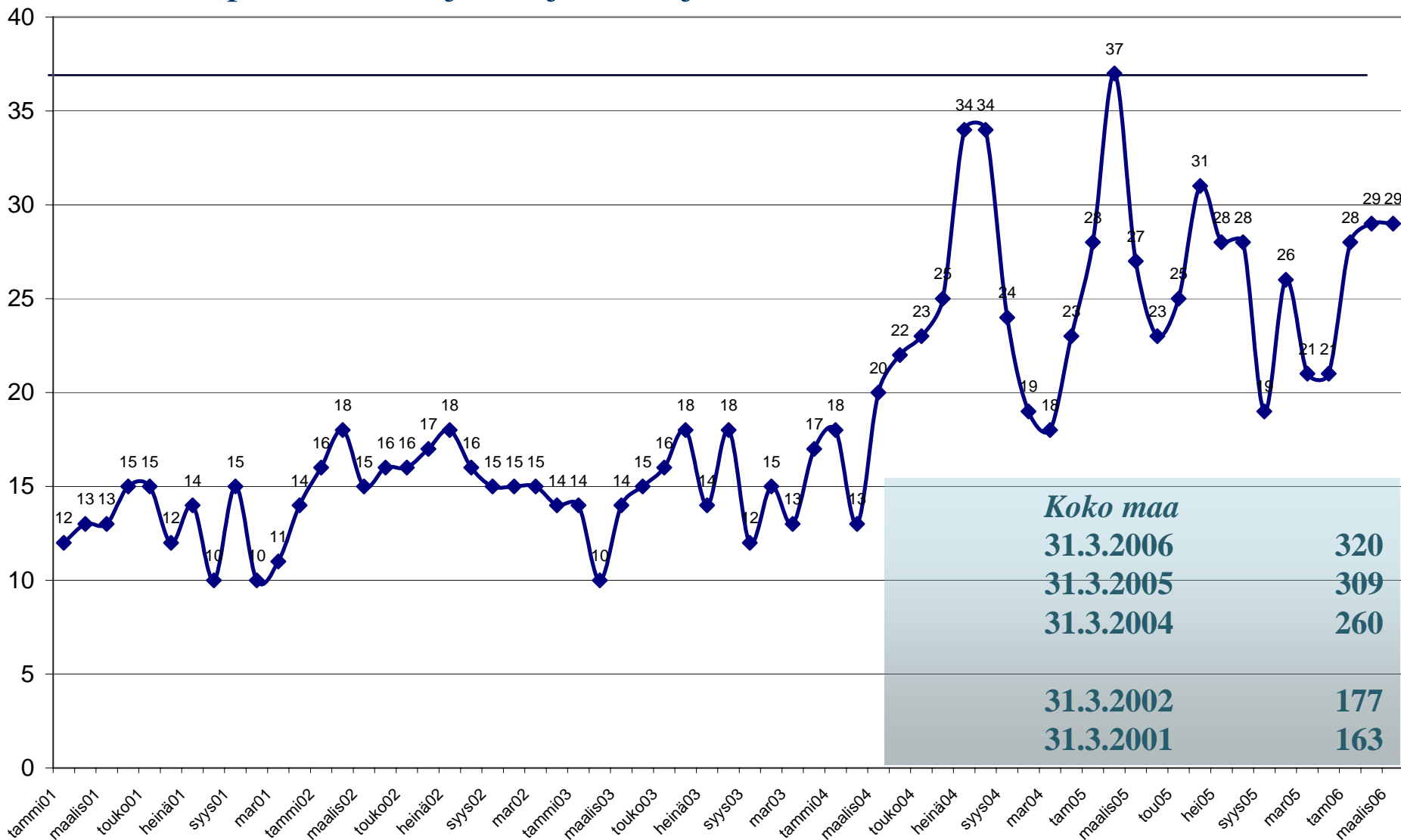
Ohjaus- ja työelämäpalvelut

Sakari.jussi-pekka@oulu.fi

p. 553 3496

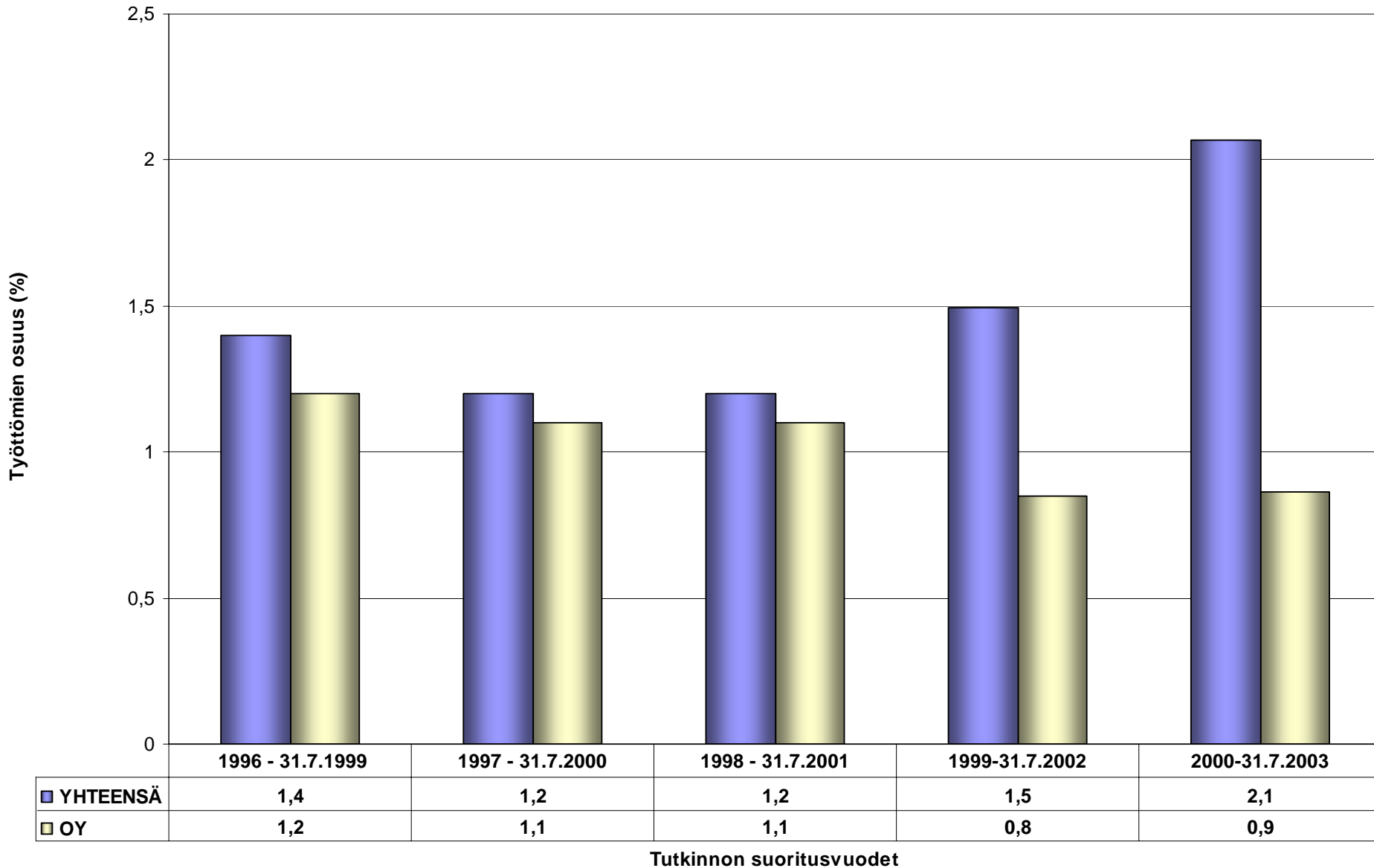
Työttömät tohtorit Pohjois-Suomessa 1/2001 – 3/2006

Lähde: Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan TE-keskukset

Tohtoritutkinnon suorittaneiden työllisyys yliopistoittain

TYÖTTÖMIEN OSUUS vuosina 1999-2003 (Tilastokeskus/ sijoittumispalvelu)

Julkaisuja/tohtoreiden työllistyminen

- Helsingin yliopisto:
  - http://www.helsinki.fi/rekry/materiaalit/tohtorit_tyomarkkinoilla.pdf
  - Oulun yliopisto:
  - http://www oulu.fi/careerservices/dokumentit/tohtorien_tyollistymiskysely_2002.pdf
- Kuopion yliopisto:
  - <http://www.uku.fi/hallinto/suunn/tohtorit03.pdf>
- Turun yliopisto:
  - <http://rekryointi.utu.fi/yliopistoille/Raporttipdf.pdf>
- Tampereen yliopisto:
  - <http://www.uta.fi/rekryointi/sijoittuminen/jatkotutkinto03.pdf>
- Opetusministeriö:
  - <http://www.minedu.fi/julkaisut/tiede/2005/opm21/opm21.pdf>

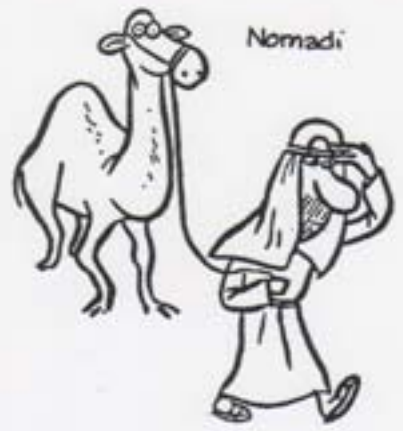
*Moni suunnittelee ensi
kesän kesälomaa
enemmän
kuin omaa uraansa.*

Aktiivinen
urasuunnittelu

Palmupu

Nomadi

Jouetamattomuus

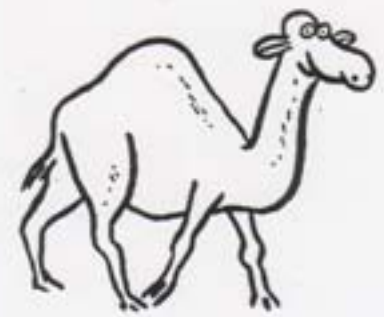
Joustavuus

Kivi

Passiivinen
urasuunnittelu

Kameli

Mitä urasuunnittelu on?

- jatkuva, muuttuva prosessi
- osaamisen tunnistamista
- itsearviointia, persoonallisuuden tarkastelua
- arvojen ja kiinnostusten tarkastelua
- mahdollisuuksien etsimistä
- vaihtoehtojen ideointia
- realististen vaihtoehtojen tarkastelua
- päätöksien tekemistä

Esimerkiksi

Urasuunnittelun tavoitteet

- itsetuntemuksen lisääminen
- omien kiinnostusten ja tavoitteiden selkiytyminen
- päämääräsuuntautuneisuus, motivointi
- oman osaamisen hahmottaminen
- opinto- ja urasuunnitelman jäsentäminen
- työnhakutaitojen lisääminen → työllistymisen tukeminen
- urasuunnitteluprosessin tunnetuksi tekeminen

* Lähtötilanne

perhe, ihmissuhteet, opiskelu, työkokemus, tavoitteet

* Itsetuntemus

*osaaminen, persoonallisuus, arvot,
kiinnostuksen kohteet, resurssit, terveys*

* Työelämä tietous

*ammattikuvat, toimialat,
osaamisvaatimukset*

* Tiedon käsittely

* Toimintasuunnitelma

*tavoitteiden täsmentäminen
välitavoitteiden asettaminen
konkreettinen suunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi
mitä taitoja ja kokemusta tarvitsen, miten ne hankin ja millä aikataululla*

* Suunnitelman päivitys

Itsetuntemus & urasuunnittelu

□ Itsetuntemus

- Tietoisuutta omista toimintatavoista ja päätöstä ohjaavista arvoista & motiiveista
- Omien tavoitteiden ja toiveiden tunnistamista
- Omien vahvuuksien ja heikkouksien (=kehittämisalueiden) tunnistamista
- Oman osaamisen ja resurssien jäsentämistä

Itsetuntemus & urasuunnittelu

- Mitkä ovat keskeiset luonteenpiirteesi?
- Mitkä ominaisuudet erottavat sinut muista?
- Miten toimit eri tilanteissa, millainen on luonteenomainen roolisi?
- Millaisia tilanteita/toimintatapoja haluat välttää?
- Millaisesta työstä nauttisit?

Itsetuntemus & urasuunnittelu

Knowing → Doing

Tunne itsesi

-

Toteuta itseäsi

Itsearviointilinkkejä

- OVI-sivusto/kohti työelämää
  - http://ovi.joensuu.fi/projects/ovi/ovi.nsf/W3_Kehys_1?ReadForm&t_yla=030
- Urasuunnittelu: taitoinventaari
  - <http://www.aarresaari.net/taitoinventaari.htm>
- Urasuunnittelun opas (oikotie)
  - http://www.oikotie.fi/jobs_default?exit=career_guide&page=0
- The Windmills, Virtual Career Coach
  - <http://www.windmillsprogramme.com/frames.asp>

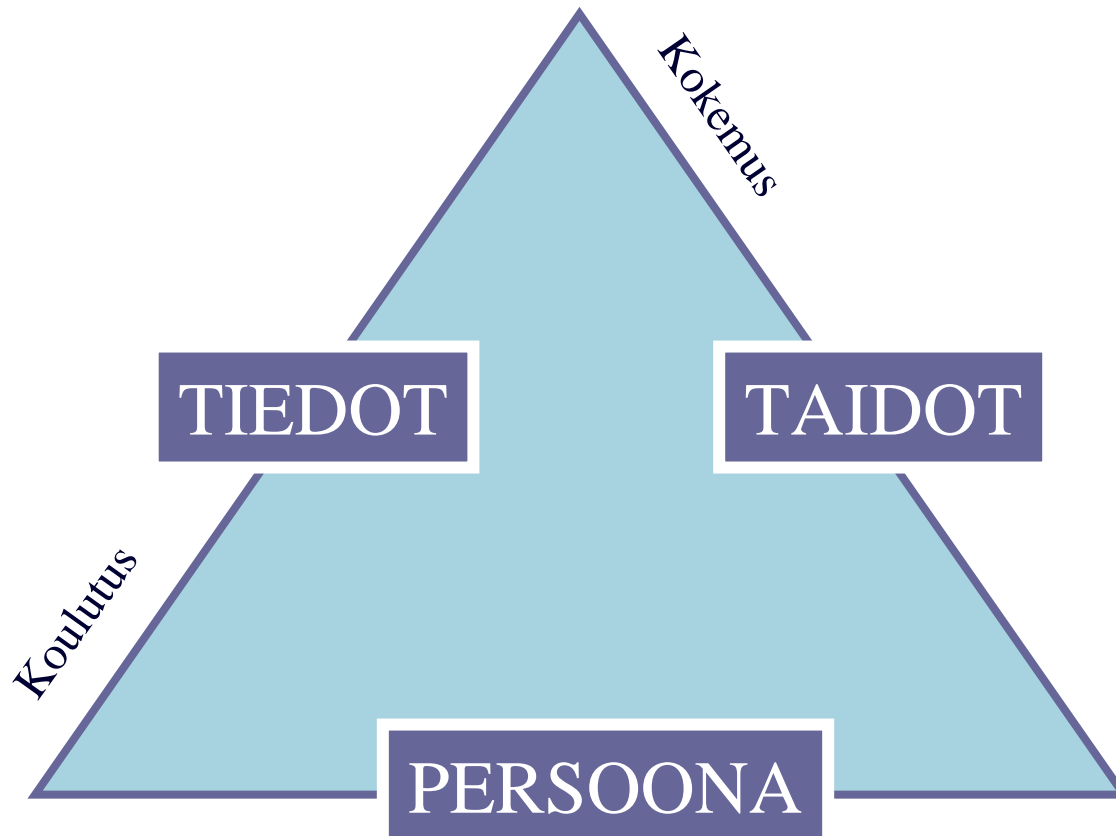
Osaamisen jäsentäminen

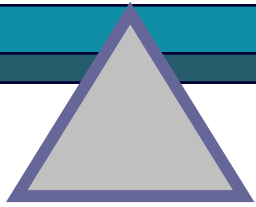

- Mistä osaaminen koostuu?
- Henkilökohtaiset vahvuudet
- Akateeminen asiantuntijuus

Osaaminen

Osaamisen jäsentäminen

KOULUTUS

VAHVUUTENI

KEHITTYMINEN

PERSOONA

VAHVUUTENI

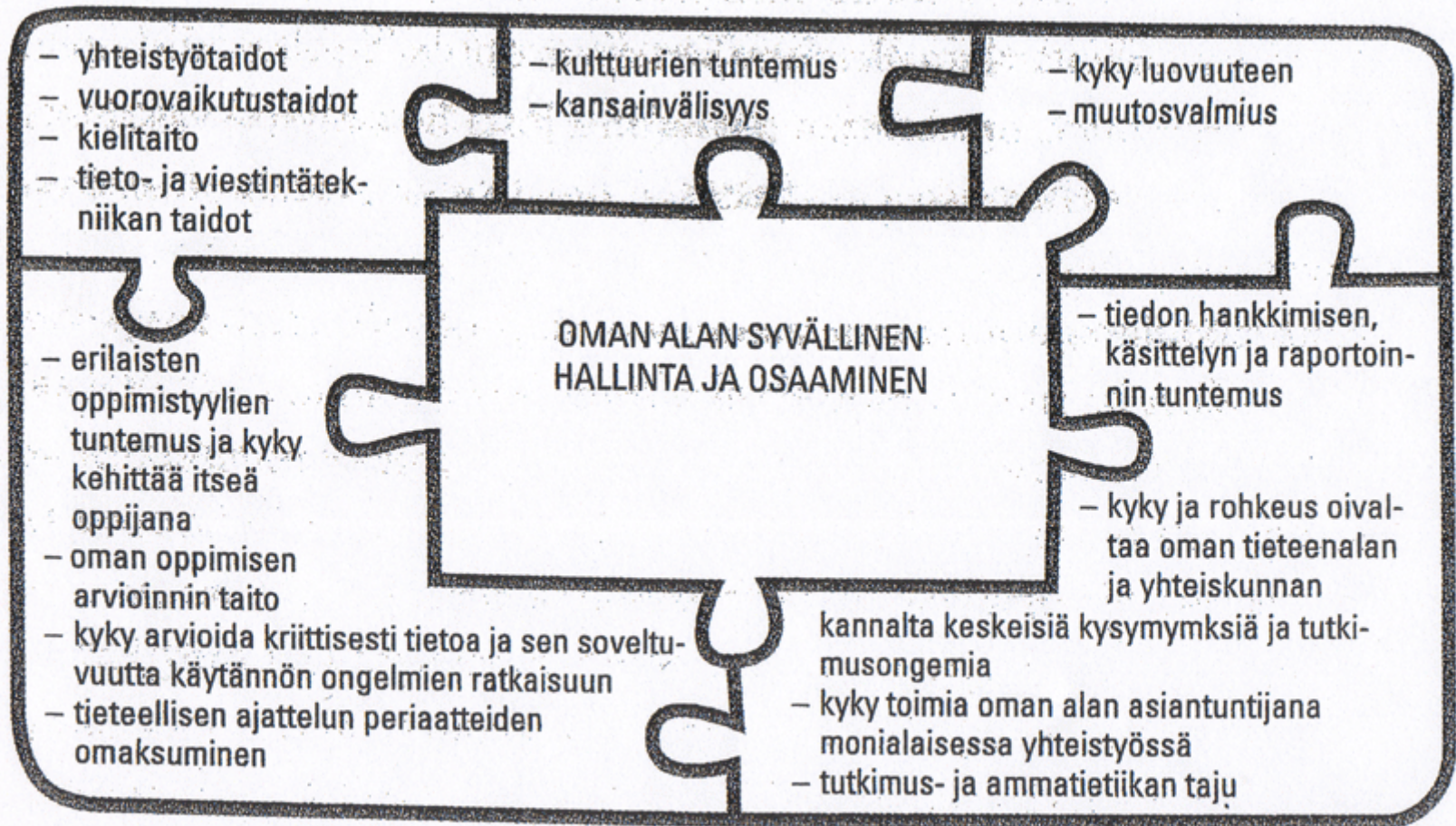
KEHITTYMINEN

TAIDOT, KOKEMUS

VAHVUUTENI

KEHITTYMINEN

Kuvio 1. Laadukkaan maisterintutkinnon osa-alueet.¹⁴

Tohtoroituminen tuottaa osaamista

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

Oppiminen

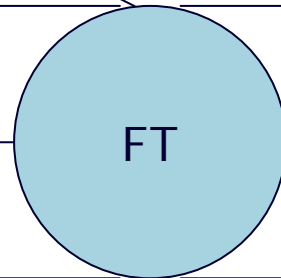
Tieto- ja viestintäteknikat

Tiedonhallinta

Tavoitteellisuus

Analyyttisyys

Kansainvälisyys

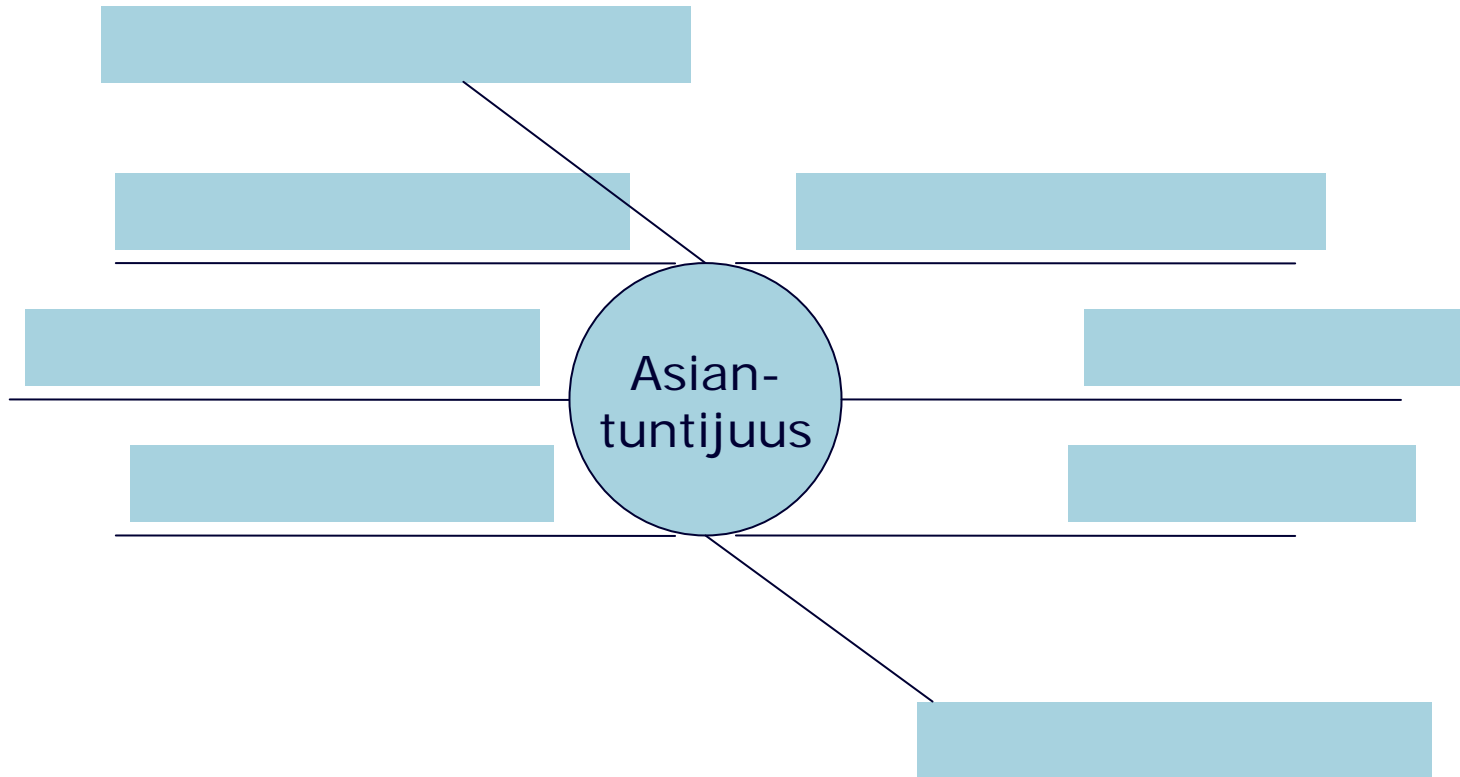

FT

Luovuus, muutosvalmius

Asiantuntijuus ?

Osaaminen & työelämä

- Mitä työelämä odottaa?
- Mitä työelämä tarvitsee?
- Mihin minä sovin?

Osaaminen työelämässä

YDINOSAAMINEN

Erityispätevyydet, tiedot,
valmiudet, työprosessien hallinta

TOIMIALAN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN OSAAMINEN

VÄLINEOSAAMINEN

Työelämän yleiset taidot
Moniammatillinen soveltaminen
Sosiaaliset taidot

OMA TYÖMINÄ

Yksilölliset ominaisuudet
Käsitys itsestä, ammatti-identiteetti
Muutosvalmis
Kognitiivinen toiminta
Sosiaalinen toimintakyky

Osaamisen arviointi

Osaaminen

Pätevyys

- koulutus (& työkokemus)

Arviointi

Ansoituneisuus

- koulutus & työkokemus

Soveltuvuus

Keskeisiä osaamistarpeita globaalissa toimintaympäristössä

- Kyky toimia kansainvälisessä ympäristössä on keskeinen osaamistarve
- Kykyä koordinoida muutosprosesseja kansainvälisellä tasolla.
- Tärkeitä kommunikointitaitoja ovat muun muassa *motivointi, vakuuttaminen, selittäminen, argumentointi ja luottamuksen rakentaminen ihmisten välille.*
- Kykyä vuoropuheluun erilaisten sidosryhmien kanssa.
- Keskeistä on kyky erottaa tärkeä tieto vähemmän tärkeästä, löytää oleellinen tieto tietomassasta ja muodostaa oma näkemys asioista.
- Verkostoituneessa yhteiskunnassa resurssien tehokas hyödyntäminen ja uuden luominen edellyttää kulttuuria, joka tukee tiedon avointa esittelyä ja jakamista.
- Tarvitaan taitoa ennakoida tulevaisuutta
  - toimintaympäristön muutoksiin vastataan, ja myös ennakoimattomaan kehitykseen pyritään varautumaan..
  - kykyä tunnistaa oikeat signaalit
  - ajatella iduillaan olevia mahdollisuuksia ennen muita.

Finding your ideal job

<http://www.windmillsprogramme.com/frames.asp>

PURPOSE

Identify how important work is to you personally.

ROLES

Decide what kind of work suits you best.

Do you like working with people, ideas or practical things?

ORGANISATION

Think about the size and type of organisation you prefer to work in.

Large or small? In industry or in an office?

CAREER MOTIVATION

What motivates you most. Is it money? Recognition? Power? Security?

Using your skills? A combination of all of these? What do you want from a job?

ENVIRONMENT

Do you prefer working alone or as part of a team?

In a quiet room or a busy office? Regular or irregular hours?

At a computer or out in the field? Motivating and organising or advising and problem-solving?

SECTOR

Try to pin down the type of sector you would prefer to work in.

Check too for any signs of growth in your preferred sector and where the main openings are to be found.

SKILLS

Finally ask yourself what key skills and qualifications your ideal job will require.

Check your conclusions against the list of your strongest skills.

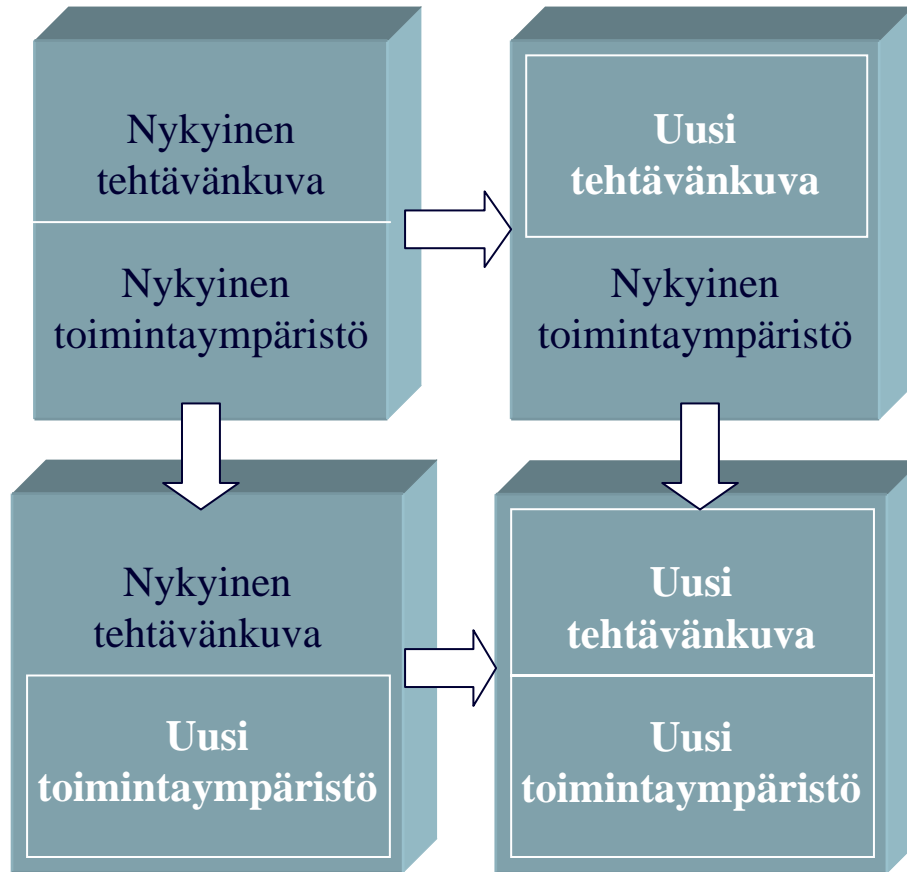

Mikä estää....

- Huonot/kapeat työmarkkinat
- Kilpailu vakansseista
- Muuttohalukkuus (haluttomuus)
- En osaa markkinoida itseäni
- Lisäopiskelun tarve
- Kokemuksen/taitojen puute
- Puutteellinen itsetuntemus
- Tiedon puute
- Riskinotto / taloudellinen tilanne
- Muu, mikä..?

Uudelle uralle

Toimintasuunnitelma

= oma kehityssuunnitelma

- Omien tavoitteiden ja päämäärien toteuttamissuunnitelma
- Konkreettinen ja toiminnallinen
- Aikataulutus
- Tavoitteiden jakaminen osatavoitteisiin
  - Opintojen loppuunsaattaminen; mitä, miten
  - Työnhakusuunnitelma; mitä, milloin, miten
  - Odotukset työltä, työvuosilta

---

*Jos et tiedä minne olet
matkalla,
kaikki tiet vievät sinne.*